

Sikkerhed

Regeringen er dybt bekymret over det forværrede trusselsbillede med et aggressivt Rusland, fortsatte terrortrusler, ustabilitet i Mellemøsten og nylige cyberangreb. Regeringen vil derfor styrke det sikkerhedspolitiske engagement med tætte allierede på tværs af Atlanten og i Europa.

De komplekse trusler har slået rod. I vores nær-område fortsætter Rusland sin aggressive adfærd. Terror og ustabilitet udspringer fortsat fra store dele af Mellemøsten, Afghanistan, Nordafrika og Sahel. Iran forbliver en destabiliserende regional aktør, som også udviser helt uacceptabel adfærd i Europa og Danmark. Samtidig er cybertruslen meget høj, og som et af verdens mest digitaliserede lande er Danmark særligt sårbar. De mange trusler stiller store krav til Danmark.

Vi kan ikke løse udfordringerne alene, og vi kan ikke forvente hjælp uden selv at bidrage og tage ansvar i NATO, FN eller internationale koalitioner – om det så er i Baltikum, Irak, Afghanistan eller Mali. Vi skal gøre vores til, at NATO forbliver den stærkeste forsvarsalliance i verden, idet sammenhold og solidaritet på tværs af Atlanten fortsat er afgørende for vores sikkerhed.

NATO og det transatlantiske samarbejde

USA er Danmarks vigtigste sikkerhedspolitiske allierede og garanten for vores sikkerhed i kraft af NATO. De transatlantiske bånd udgør hjørneste- nen i varetagelsen af danske sikkerhedsinteresser, og det er afgørende at fastholde det amerikanske engagement i Europa gennem NATO. Det kræver,

at europæerne investerer mere i egen sikkerhed og intensiverer samarbejdet på tværs af Europa, og vi skal række ud til USA for at skabe en tættere dialog om danske og europæiske sikkerhedspolitiske forhold. Blandt de europæiske allierede øges bidra- gene til Alliancen. Og det gør vi også fra dansk side. Vores handlinger viser, at vi er parate til at forsvare os selv og vores allierede. Med det ambitiøse for- svarsforlig øges forsvarsudgifterne med 20 pct.

Wales-erklæringen fra NATO-topmødet i 2014 forpligter medlemslandene til at arbejde hen imod anvendelsen af 2 pct. af BNP på forsvar i 2024. En lang række allierede vil i 2024 levere disse 2 pct. Derudover planlægger ligesindede lande, som hidtil har ligget på omtrent samme niveau som Danmark, at øge deres forsvarsudgifter. Vi må derfor være indstillede på, at presset for at øge forsvarsudgifterne ikke vil blive mindre.

Sikkerhedssituationen i Østersøregionen og Nord- atlanten spiller en central rolle for Rigets sikker- hed. Med forsvarsforliget etableres en deployerbar brigade, områdeluftforsvar og anti-ubådsvåben. Alle med troværdig afskrækkelse for øje. Rege- ringen har besluttet at udsende et fornyet dansk bidrag til NATO's fremskudte tilstedeværelse i Baltikum i 2020, ligesom vi i samarbejde med tætte allierede vil etablere et nyt NATO-divisionshoved- kvarter i Letland. Regeringen bakker ligeledes op om NATO's forstærkede fokus på Nordatlanten.

Nye udfordringer kræver et stærkt europæisk engagement

Ikke kun NATO reagerer på den forværrede trus- selssituation. Den mere uforudsigelige sikkerheds- situation i og omkring Europa er baggrunden for, at EU i de seneste par år har styrket samarbejdet om sikkerhed og forsvar markant. EU har en vigtig

De transatlantiske bånd udgør hjørnestenen i varetagelsen af danske sikkerhedsinteresser, og det er afgørende at fastholde det amerikanske engagement i Europa gennem NATO. Det kræver, at europæerne investerer mere i egen sikkerhed og intensiverer samarbejdet på tværs af Europa.

rolle at spille, når det gælder forebyggende og stabiliserende indsatser i f.eks. Mellemøsten og Afrika. Forsvarsforbeholdet afskærer Danmark fra at bidrage til EU's militære stabiliseringsindsatser, samt som udgangspunkt indsatser som inkluderer både militære og civile elementer i samme ramme. Dermed får Danmark sværere ved at bidrage effektivt til den langsigtede stabiliseringsindsats i områder af stor betydning for Danmarks sikkerhed. Danmark deltager i EU's nye forsvarsfond, der bl.a. sikrer penge til forskning og udvikling, således at Europa kan følge med den teknologiske udvikling og får mere for pengene. Derimod står Danmark uden for det mere forpligtende PESCO-samarbejde, hvor flere EU-lande sammen udvikler og handler forsvarsmateriel – det er ikke i dansk interesse.

I Europa og på tværs af Atlanten ses styrkelsen af EU's evne til at håndtere sikkerhedsudfordringerne i Europas nærrområde som et væsentligt bidrag til transatlantisk byrdedeling. Regeringen støtter denne ambition. Vi skal være parate til at tage debatten om de udfordringer, som forsvarsforbeholdet rejser, og om hvordan vi sikrer indflydelse og får gavn af udviklingen. Denne debat bør foregå på et oplyst grundlag. Derfor vil regeringen

igangsætte en ekstern udredning om udviklingen i EU på det sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde og dens betydning for Danmark. Vi skal samtidig styrke alliancerne på tværs af Europa, bl.a. vil vi deltage aktivt i det fransk-ledede European Intervention Initiative (EI2).

Det østlige nærrområde

Rusland vurderes fortsat ikke at ville risikere en militær konfrontation med NATO, men mere end fire år efter den ulovlige annektering af Krim fortsætter landet sin aggression i det østlige Ukraine. Rusland har ikke ændret sin selvhævdende adfærd i Østersøregionen, og det står klart, at den politiske ledelse i Rusland vil et andet Europa end det, der blev opbygget i fællesskab efter murens fald.

Listen af uacceptable handlinger er lang: den ulovlige annektering af Krim, aggression i det østlige Ukraine, nervegiftattentatet i Salisbury, cyberangreb mod myndigheder og virksomheder, truende retorik og øvelser, modvilje over for våbenkontrol samt ikke mindst indblanding i valg handlinger og påvirkningskampagner, som truer vores demokratiske processer. Alle midler tages i brug i undergravningen af den europæiske sikkerhedsarkitektur og de demokratiske principper. Det er alvorligt.

Globalt står Rusland i opposition til den regel-baserede verdensorden. De multilaterale organisationer og regimer anvendes i højere grad til obstruktion end konstruktivt samarbejde. Den tvivlsomme russiske efterlevelse af forbudet mod landbaserede mellemdistancemissiler (INF-traktaten) giver anledning til betydelig bekymring. Traktatens mulige sammenbrud kan få vidtrækkende konsekvenser for europæisk og dermed dansk sikkerhed. Alle muligheder må derfor følges for at sikre Ruslands efterlevelse og traktatens fortsættelse. Regeringen har samtidig forståelse for, at det kan være vanskeligt for USA at være del af en traktat, som ikke overholdes af modparten. I Syrien støtter Rusland et regime, som har forkastet krigens love og som anvender kemiske våben mod sin egen befolkning.

Rusland må ikke få held med at splitte det interne sammenhold i Europa og på tværs af Atlanten. Her skal EU og NATO fortsat spille en central rolle. Vi fastholder stærk støtte til EU's økonomiske sanktioner mod Rusland, der er koblet til en fredelig løsning på konflikten i Ukraine i overensstemmelse med Minsk-aftalen. Samtidig fastholder regeringen sin tilgang til Rusland i to spor, hvor der på den ene side opbygges en troværdig evne til at afskrække og forsvare sig imod uacceptable handlinger, og på den anden side lægges op til dialog, hvor det er i vores interesse. Det gælder bl.a. i forhold til ambitionen om at fastholde Arktis som lavspændingsområde.

Cybersikkerhed

Cybertruslen er meget høj og udvikler sig hele tiden. Truslen kommer især fra fremmede stater, men også kriminelle grupper og andre ikke-statslige aktører, som i stigende grad får adgang til avancerede hacker-redskaber. Flere lande bruger cyberværktøjer til at opnå politiske mål i form af både cyberangreb, disinformation og cyberspionage. Rusland, Kina, Iran og Nordkorea er ifølge Forsvarets Efterretningstjeneste blandt de mest aktive stater. Der mangler fælles internationale spilleregler for, hvordan stater skal opføre sig over for hinanden i cyberspace. Det øger risikoen for misforståelser og eskalation.

Som et af verdens mest digitaliserede lande er Danmark særligt sårbar. Vi har en klar interesse i en sikker, fri og åben global IT-infrastruktur baseret på fælles regler og samarbejde, hvor både stater og tech-virksomheder er centrale spillere. Derfor har regeringen i forsvarsforliget og i den nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed afsat ca. 1,5 mia. kr. til en bred indsats. Særligt Center for Cybersikkerheds evne til at monitorere trusler og rådgive om imødegåelse bliver øget, ligesom engagementet i det internationale samarbejde

om cybersikkerhed styrkes. Der vil løbende være fokus på, om udviklingen i trusselsbilledet fordrer nye tiltag.

Terrorisme og ustabilitet

Trods væsentlige fremskridt i det forgangne år er terrortruslen mod Danmark og Europa stadig alvorlig. Truslen kommer især fra ISIL i Syrien og Irak, men næres også af konflikt og ustabilitet i Mellemøsten, Nordafrika, Afrikas Horn, Sahel, Afghanistan og dele af Sydøstasien. Takket være koalitionen effektive indsats med omfattende danske civile og militære bidrag, er ISIL's fysiske kontrol med områder i Syrien og Irak ved at være et overstået kapitel. Men ISIL og andre terrororganisationer har fortsat kapacitet til at inspirere, understøtte og planlægge terrorangreb. Regeringen vil derfor fortsætte indsatsen mod terrorisme og den ustabilitet, der er med til at danne grobunden for terrorister, både med militære bidrag og i form af samtænkte og forebyggende tiltag inden for rammerne af NATO, FN eller internationale koalitioner.

Investeringscreening

Danmark er afhængig af både eksport og investeringer. Derfor byder vi udenlandske investeringer velkomne. Men vi skal ikke være naive. I særlige tilfælde kan udenlandske investeringer være problematiske i forhold til sikkerhed og offentlig orden. Det kan f.eks. være i relation til kritisk infrastruktur i tilfælde hvor investoren har tætte bånd til en fremmed stat. Det skal vi have redskaberne til at håndtere. I EU arbejder vi med at skabe en fælles ramme omkring national screening af direkte udenlandske investeringer (FDI), der kan udgøre en risiko. Regeringen ser også nærmere på mulighederne for national screening af udenlandske investeringer i Danmark. Færøerne og Grønland er inddraget i dette arbejde.

Initiativer og fokuspunkter i 2019-2020

- **Regeringen vil** igangsætte en ekstern udredning om udviklingen i EU på det sikkerheds- og forsvarspolitiske område og dens betydning for Danmark.
- **Regeringen vil** i overensstemmelse med forsvarsforliget fremme det sikkerhedspolitiske samarbejde med landene omkring Østersøen, samt styrke Danmarks fokus på sikkerhed i Østersøregionen gennem øgede bidrag til det kollektive forsvar i NATO.
- **Regeringen styrker** med forsvarsforliget Danmarks mulighed for at deltage i internationale operationer gennem nye og styrkede kapaciteter, hvilket understøttes af en 50 pct. forøgelse af rammen for internationale operationer.
- **Regeringen vil** gennem Freds- og Stabiliseringsfonden afsætte yderligere 118 mio. kr. til at styrke freds- og stabiliseringsindsatser ved bl.a. at forebygge radikaliserings-, terrorisme og irregulær migration. Desuden vil regeringen igangsætte nye freds- og stabiliseringsprogrammer for Syrien-Irak, Sahel-regionen, Ukraine, Afghanistan, Afrikas Horn og Guineabugten.
- **Regeringen vil** med afsæt i forsvarsforliget og den nationale strategi for cyber- og informations-sikkerhed markant styrke Danmarks digitale sikkerhed samt øge engagementet i det internationale samarbejde om cybersikkerhed.
- **Regeringen vil** styrke indsatsen over for udenlandske påvirkningskampagner, der truer danske værdier og interesser, gennem implementering af den tværministerielle handlingsplan for imødegåelse af disse samt dansk medlemskab af NATO Strategic Communications Centre of Excellence og samarbejde med tech-virksomheder.
- **Regeringen vil** etablere en rådgivende gruppe, som skal bidrage til at fremme danske forsvarspolitiske kommercielle og forskningsmæssige interesser i forhold til EU's nye forsvarsfond.
- **Regeringen vil** undersøge muligheden for at etablere en screening-mekanisme for at styrke kontrollen med udenlandske investeringer, der kan udgøre en risiko i forhold til den nationale sikkerhed og den offentlige orden.